MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI

MAGISTRAT DR. ANTHONY ELLUL

Seduta tat-28 ta' Gunju, 2007

Avviz Numru. 6/2007

Pinu Attard

Vs

Kunsill Lokali Fontana

Il-Qorti,

Rat l-avviz tat-talba prezentat fit-23 ta’ Marzu 2007 li permezz tieghu l-attur talab li l-Kunsill Lokali Fontana jigi kkundannat ihallas is-somma ta’ elf hames mija u tmienja u hamsin lira Maltija u sebgha u sebghin centezmu (Lm1,558.77) bilanc ta’ somma akbar, dovut in kwantu rapprezentanti prezz ta’ xoghol ta’ rikostruzzjoni ta’ hitan fi triq ta’ Xlendi Fontana, liema xoghlijiet saru fis-sena 2004.

Rat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet prezentata mill-Kunsill Lokali tal-Fontana li permezz taghha eccepixxa li:-

1. Preliminarjament l-azzjoni ta' l-attur hija preskritta ai termini ta' l-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili.

2. Illi bla pregudizzju, it-talba ta' l-attur ghall-hlas tal-bilanc m'ghandhiex tigi milqugha stante li x-xoghol li sar fuq parti mill-hajt tas-sejjiegh mertu tal-kawza ma sarx skond is-sengha u l-arti kif ukoll ma nbeniex skond kif indikat fil-kuntratt u cioe' ma nghatax ic-cement kif suppost u kien ghalhekk li dan l-ammont qatt ma thallas.

Semghet il-provi li kienu limitati ghall-ewwel eccezzjoni.

Rat l-atti tal-kawza kollha.

Rat il-verbal tas-seduta tal-14 ta' Gunju 2007 fejn il-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza fuq l-ewwel eccezzjoni.

Ikkunsidrat:-

1. Mill-provi rrizulta li:-

(a) L-attur huwa kuntrattur tal-bini.
(b) Kien inghata appalt mill-Kunsill Lokali tal-Fontana sabiex jibni *boundary wall* fi Triq Xlendi, Fontana.

(c) Fit-23 ta' Awwissu 2004 il-perit Edward Scerri (perit inkarigat mill-Kunsill Lokali) baghat ittra[1] lis-Segretarju tal-Kunsill flimkien mal-kont relattiv fl-ammont ta' elf disa' mija u hamsa u sebghin lira Maltija u sitta u ghoxrin centezmu (Lm1,975.26)[2].

(d) Fl-24 ta' Dicembru 2004 il-Kunsill Lokali tal-Fontana ghamel pagament ta' erba' mija u sittax-il lira Maltija u disgha u erbghin centezmu (Lm416.49) lill-attur[3].

(e) Il-Kunsill Lokali tal-Fonana hallas ghal dik il-parti tal-hajt li ma kienx hemm ilment fuqha, filwaqt li rrifjuta li jhallas fir-rigward tal-parti tal-hajt li fil-fehma tieghu x-xoghol ma sarx skond is-sengha u l-arti. Fil-fatt in kontro-

[1] Fol. 5.
[2] Fol. 3-4.
[3] Fol. 6.

ezami l-attur xehed:- *"Jiena nikkonferma dak li qieghed jigi ssuggerit lili mill-Avukat Christopher Said fis-sens illi meta jiena rcevejt il-hlas fl-erbgha u ghoxrin (24) ta' Dicembru tas-sena elfejn u erbgha (2004), u f'dan ir-rigward naghmel riferenza ghall-payment voucher kopja ta' liema tinsab esebita fl-atti fol 6 dokument AF3, min-naha tal-kunsill kienu qaluli illi ser ihalsuni ta' dik il-parti tal-hajt illi ma kienx hemm ilment dwarha però fuq il-parti illi kellhom l-ilment ma kinux ser ihallsu"* (seduta tal-14 ta' Gunju 2007).

2. Il-Kunsill konvenut qieghed jecepixxi l-preskrizzjoni ghat-tenur ta' l-Artikolu 2148(a) tal-Kap. 16 li jipprovdi li huma preskritti bl-eghluq ta' tmintax-il xahar: *"l-azzjonijiet tal-hajjata, skrapan, mastrudaxxi, bennejja, bajjada, haddieda, argentieri, arluggara, u ta' persuni ohra li jahdmu sengha jew arti mekkanika, ghall-prezz ta' l-opri jew tax-xogholijiet taghhom, jew tal-materjal li jfornu"*.

3. Huwa l-obbligu tal-konvenut li jaghti prova tal-preskrizzjoni. Il-Qorti taghmel riferenza ghall-gurisprudenza f'dan is-sens:

(i) **Maria Zammit vs Laurence James Cappello et** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fid-19 ta' Novembru 1962 (Vol. XLVI.i.372): *"il-preskrizzjoni hija eccezzjoni opposta ghall-azzjoni istanti, b'mod li l-konvenut isir attur meta jgib dik l-eccezzjoni l-quddiem, u ghalhekk l-istess reus huwa fl-obbligu li jipprova dak li ghandu jservi bhala fondament ghall-eccezzjoni tieghu"*.

(ii) **Paolo Calleja vs Luigi Vella** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fil-15 ta' Gunju 1964 (Vol. XLVIII.i.603).

(iii) **Pasquale Bonello vs Matteo Grech** deciza mill-Qorti tal-Kummerc fid-9 ta' Jannar 1875 (Vol. VII.292): *"la prescrizione e' una eccezione opposta alla azione, ed e' regola invariabile che il convenuto in questo caso diventa attore, spettando a lui di provare cio' che serve di fondamento alla sua eccezione"*.

4. Fejn il-konvenut **jirnexxielu juri li l-preskrizzjoni eccepita hi dik li tapplika** ghall-kaz u li ddekorra t-terminu preskrittiv, imbaghad *"sta ghall-attur kreditur li jaghzel it-triq kif irid jiddefendi ruhu kontra din l-eccezzjoni bil-mezzi li taghtih il-ligi. Hu l-attur li jrid jipprova s-sospensjoni jew l-interruzzjoni tal-perjodu preskrittiv jew l-ammissjoni tal-kreditu mill-konvenut jew alternattivament li jsejjahlu ghall-gurament decizorju"* (**Joseph Aquilina nomine vs Edgar Ellul** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fis-16 ta' Gunju 1994).

5. Mill-provi rrizulta li bejn il-partijiet sehh ftehim ta' appalt. L-attur huwa kwalifikat bhala l-appaltatur tax-xoghol fejn intuza materjal li forna huwa stess. Ix-xoghol jidher li ttiehed bhala appalt bi prezz wiehed ghal bicca xoghol kollha f'daqqa, inkluz max-xoghol l-akkwist tal-materjal li kien hemm bzonn. Il-Qorti hi tal-fehma li dan ma jinkwadrax ruhu taht l-Artikolu 2148(a) tal-Kodici Civili (Kap. 16). F'dan ir-rigward issir referenza ghall-kawzi fl-ismijiet: **Edgar Causon nomine vs Abdelsalam A. Sheibani nomine** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fil-11 ta' Marzu 1991 fejn inghad: *"Illi ma hemmx dubju li din l-azzjoni attrici hi prettament naxxenti u bazata fuq kuntratt ta' appalt li jinkwadra ruhu – ghal dik li hija preskrizzjoni – fl-artikolu 2149 tal-Kodici Civili"*. Hekk ukoll fil-kawza fl-ismijiet **Victor Muscat A & CE vs Edgar Tabone** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-18 ta' Frar 1963 (Vol. XLVII.i.102) intqal: *"meta si tratta ta' appalt, allura hu applikabbli l-art. 2254 (illum Artikolu 2149), li jikkontempla, **fost azzjonijiet ohra,** dawk ta' kuntratturi ta' bini jew xoghlijiet ta' gebel jew materjal iehor"* (ara wkoll f'dan is-sens sentenza moghtija mill-Qorti tal-Kummerc fil-kawza fl-ismijiet **Anthony Agius nomine vs Norman Spiteri et nomine** deciza fil-15 ta' April 1975).

6. Imbaghad fil-kawza fl-ismijiet **Tommaso Pace nomine vs Salvatore Muscat** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-18 ta' Mejju 1929 (Vol. XXVII.i.1013) inghad: *"La*

disposizione dell'Articolo 1912 (illum 2148[a]) dell'Ordinanza No. VII del 1868, secondo la quale si prescrivono col decorso di diciotto mesi le azioni di sarti, calsolaj, falegnami ed altre persone esercenti mestieri ed arti meccaniche pel prezzo del loro opere, dei loro lavori e delle cose che somministrano, non e' applicabile a coloro che esercitano un impresa ***per il loro credito per le opere da loro eseguite e pei materiali da loro forniti****, ai quali crediti e' applicabile la prescrizione di due anni stabilit nell'articolo 1913 (illum 2149[a]) – poiche' la disposizione dell'articolo 1912 si riferisce a crediti di artefici che prestano la loro opera (opera), mentre quella di cui all'articolo 1913 riguarda i crediti di coloro in cui domina il carattere speculatore, e che, piu' che la loro opera, prestano un lavoro (opus) che fina a tanto che non sia consegnato rimane a loro rischio"*. Hekk ukoll fil-kawza fl-ismijiet **Domenico Bezzina proprio et nomine vs John Said** deciza mill-Qorti tal-Kummerc fl-4 ta' Marzu 1958 (Vol. XLII.iii.1151) inghad: *"Id-disposizzjoni kontenuta fl-art. 2253* (illum 2148) *tirriferixxi ghall-krediti ta' artefici li jipprestaw l-opera taghhom, fil-waqt illi d-disposizzjoni kontenuta fl-art. 2254* (illum 2149) *tirriferixxi ghall-krediti ta' dawk li fihom ikun prevalenti l-karattru ta' spekulaturi, u li, aktar minn opra, jipprestaw xoghol – opus – minghajr distinzjoni in rigward tan-natura tax-xogholijiet u minghajr qies tal-importanza tas-somministrazzjonijiet"* (ara wkoll **Joseph Mizzi nomine vs Joseph Delicata proprio et nomine** deciza mill-Qorti tal-Kummerc fl-14 ta' Ottubru 1954 – Vol. XXXVIII.iii.710).

7. F'dan il-kaz il-Qorti hi tal-fehma li x-xoghol ezegwit mill-attur kien bhala kuntrattur fil-gebel u ppresta xoghol (opus) lill-Kunsill Lokali tal-Fontana. Fic-cirkostanzi partikolari kif deskritti hawn fuq il-Qorti hi tal-fehma li l-Artikolu 2148(a) ma japplikax.

Ghaldaqstant, il-Qorti qeghda taqta' u tiddeciedi l-ewwel eccezzjoni billi tichad l-istess bl-ispejjez kontra l-Kunsill Lokali tal-Fontana u tordna l-prosegwiment tal-kawza.

< Sentenza In Parte >

---------------------------------TMIEM---------------------------------